

DOSYA:

**AHŞABIN ÇAĞDAŞ
KULLANIMI
ESKİ MALZEMEYE
YENİ İMKANLAR**

PROFİL:

**NORM ARCHITECTS
SESSİZ VE DERİN**

PEYZAJ:

**OMGEVING,
BELÇİKA**

**LEBLON OFFICES
RICHARD MEIER &
PARTNERS**

**3. İSTANBUL
TASARIM BİENALİ
ARDINDAN...**

YENİ MİMARİ

KARAHİNDİBA ÇİFTLİĞİ

İçindekiler

300+4

Aralık 2016

"Protect, Promote, Provoking Curiosity. Book Covers"
28.

Dieter Rams'ın Modüler Dünyası
31.

6 Öngörünüm

Toplumsal Eleştiri Öldü mü? Mimarlığın Sonu Geldi mi?

8 Haber / Ürün

18 Haber / Sanat

24 Haber / Mimarlık

26 Gündem / Fotoğraf

Günümüzde Fotoğraf: Uzak Gerçeklikler

28 Gündem / Tasarım

"Protect - Promote - Provoking Curiosity. Book Covers"

31 Gündem / Tasarım

"Dieter Rams. Modular World" Dieter Rams'ın Modüler Dünyası

34 Gündem / Mimarlık

"In The End: Architecture Journeys Through Time, 1959-2019" Mimarlığın Zamanda Yolculuğu

38 Peyzaj

OMGEVING

18. Yüzyıl Bahçesinin Dönüşümü

Cüruf Tepesinin Yeniden Doğuşu

Belçikalı tasarım stüdyosu OMGEVING, 1973 yılından bu yana kolektif çalışma esasına dayanan çokdisiplinli ve çokölçekli üretimini Anvers ve Gent ofislerinde sürdüren grubun portföyünde önemli yere sahip olan peyzaj tasarımlarından ikisini tanıtıyoruz.

44 Profil

Norm Architects

Sessiz ve Derinden...

Norm Architects'in en önemli özelliği, mimarların medyatik görünürlüğe büyük önem verdiği, gitgide daha konuşkan olduğu bir dönemde sessiz gözükmeleleri. "Gösteri toplumu"nın tüm mesleki etkinlikleri denetimi altına aldığı bir dünyada onlar neredeyse sadece tasarımlarıyla konuşmayı yeğliyorlar. "Gösteri"ye katkıda bulunmaktan kaçınıyorlar. Akademik denebilecek bir ciddiyetle çalışıyorlar. Mezun oldukları ve içinde çalıştıkları kurumun eski sessizlik alışkanlıklarını sürdürdükleri de söylenebilir.

ARREDAMENTO
MİMARLIK

ISSN 2536-4952

Sayı 004 Aralık 2016

Fiyatı 12 TL (KDV dahil)

Ulusal Süreli Yayın

Aylık Mimarlık ve Tasarım Kültürü Dergisi

YAYIN

Sorumlu Yazı İşleri Müdürü

Banu BİNAT

Yayın Koordinatörü

Uğur TANYELİ

İletişim Koordinatörü

Neslihan ŞIK

Editör

Sibel SENYÜCEL

Yardımcı Editör

K. Bilge ERDEM

Neslihan İMAMOĞLU

Grafik Uygulama

Gül DÖNMEZ

İletişim ve Reklam

Teoman COŞKUN

teoman@binatdanismanlik.com

Tel: 0212 259 90 79

b.
BINAT İLETİŞİM
& DANIŞMANLIK

Arredamento Mimarlık Dergisi'nde yayınlanan yazılardan alıntı yapmak kaynak belirtmek koşuluyla serbesttir. Yazılardaki düşünceler yazarlarına ait olup Arredamento Mimarlık Dergisi'ni bağlamaz. Reklamlar reklam verenin sorumluluğundadır. Arredamento Mimarlık Dergisi reklamlarda verilen bilgilerden dolayı sorumlu tutulamaz.

**Mimarlığın
Zamanda
Yolculuğu
34.**

**Norm
Architects
44.**

**Güney
Kore'de
Karahindiba
Çiftliği
66.**

**OMGEVING
38.**

**Ahşabın Çağdaş Kullanımı
Eski Malzemeye Yeni İmkanlar
70.**

**Celal Esat
Arseven:
Yeni
Mimarlık
98.**

Kimi mimarları "masalcı dede"ye benzeten bir pseudo-entelektüel tavrın özenle dışında duruyor ve gerçekten de ayrıksı hale geliyorlar.

66 Mimarlık

Güney Kore'de Karahindiba Çiftliği Archihood WXY

Seul merkezli tasarım stüdyosu Archihood WXY, 2013 yılında genç mimarlar Woohyun Kang ve Youngjin Kang tarafından kuruldu. Ofis "architecture" ve "neighbourhood" kelimelerinden türetilmiş ismiyle "mahalle" kavramını merkeze alan herkesin erişimine açık tasarımlar yapmaya odaklanıyor.

70 Dosya

Ahşabın Çağdaş Kullanımı Eski Malzemeye Yeni İmkanlar

Ahşap mimarlıkta kullanılan kuşkusuz en eski malzeme. Ancak, bugün bile en güncel malzemelerden biri olmayı sürdürüyor. Yine de bu yargıyı ileri sürmekte en azından Türkiye'de acele etmemek gerekir. Gelenek sözünün dillerden düşmediği bu ülke ahşap bağlamında yalan söylemek ve mış gibi yapmak dışında seçenek neredeyse üretmiyor.

Gelenekle gerçekten ilişkili olmak söz konusu olsaydı, geçmişten bugüne uzanan bir pratik yeni imkan ve koşullarla yeni mimarlıklar ortaya koyardı. Yüzyıllarca pek çok farklı ahşap mimarisi geleneği geliştirilmiş bu topraklarda bugün de yeni ahşap kullanım denemeleriyle karşılaşabiliydik. Bu dosyayı böyle bir imkanın varlığını göstermek için hazırladık.

98 Düşünce

Celal Esat Arseven: Yeni Mimarlık Türkiye'nin İlk Modernist Mimarlık Kitabı

Celal Esat Arseven, Geç Osmanlı-Erken Cumhuriyet dönemlerinin en çokboyutlu aydınlarından ve en ilginç kişiliklerinden biri. 1931'de modern mimarlığı ve kuramsal arka planını açıklamayı deneyen ve ileriki sayfalarda tamamı sunulan ilk Türkçe kitabı, "Yeni Mimarî"yi kaleme aldı.

115 Mimarlık

Leblon Offices

Rio de Janeiro, Brezilya
Richard Meier and Partners, Brezilya'nın önde gelen alternatif yatırım ve varlık yönetim

şirketi VINCI Partners'ın yeni yönetim binasını tasarladı.

118 Tasarım

3. İstanbul Tasarım Bienali'nin Ardından...

Meriç Öner, geçtiğimiz ay sona eren 3. İstanbul Tasarım Bienali'ni "dışarıdan" değerlendiriyor. "Türkiye Tasarım Kronolojisi | Deneme"yi geliştiren Pelin Derviş ise Bienal vesilesiyle başlattıkları bu çalışmayı "içerden" anlatıyor.

128 Yayın

Filming the City: Urban Documents, Design Practices and Social Criticism through the Lens; Bekâr Odaları ve Meyhaneler: Osmanlı İstanbulu'nda Marjinalite ve Mekân (1789-1839); XIX. Yüzyılda İstanbul Kent Mimarisini Şiir Üzerinden Okumak.

Yayın Kurulu

İhsan BİLGİN (İstanbul Bilgi Ü.)
Arzu ERDEM (İTÜ)
Jale N. ERZEN (ODTÜ)
Haydar KARABEY
Mine KAZMAOĞLU
Ahmet ÖZGÜNER
Bülent TANJU
Uğur TANYELİ (İstanbul Bilgi Ü.)

Tasarım ve Fotoğraf Kapak

Bülent ERKMEN
Dergi Konsept Tasarımı
Emre ÇIKINOĞLU
Fotoğraf
Serdar TANYELİ
Kapak Uygulama
Barış AKKURT, BEK

Baskı: Ofset Yapımevi

Şair Sokak, No:4 Çağlayan Mah. 34410
Kağıthane / İSTANBUL
Yönetim: Binat İletişim & Danışmanlık
Barbaros Bulvarı, Dörtüzlü Çeşme Sokak,
Güneş Apartmanı, No:2 D:7 Kat:6 34353
Beşiktaş / İSTANBUL
Telefon: +90 212 259 90 79
E-posta: info@binatdanismanlik.com

Abonelik ve Dağıtım

Sinem YILMAZ
abone@binatdanismanlik.com
Tel: 0212 259 90 79

www.arredamentomimarlik.com
www.binatdanismanlik.com

“Türkiye Tasarım Kronolojisi | Deneme”

Pelin Derviş ■ 3. İstanbul Tasarım Bienali, Türkiye’deki tasarım tarihine yönelik bir çalışma platformunun oluşmasına önyak oldu. 2015 yılının son çeyreğinde, 3. İstanbul Tasarım Bienali küratörleri Mark Wigley ve Beatriz Colomina’nın yönelttikleri “Türkiye’deki tasarım üzerine bir zaman çizelgesi hazırlamakla ilgilenir misiniz?” sorusu projenin başlangıç tohumuydu. Tasarımın bazı alanlarında fena olmayan bir literatür var belki, özellikle mimarlıkta; ama bunun her alan için geçerli olduğunu söylemek mümkün değil. Tasarıma yönelik bir zaman çizelgesi çıkarabilmek için önce varolanı ortaya dökmek, sonra da çok kapsamlı çalışmalar yapmak, ardından da tüm bulguların birbirleriyle nasıl konuştuğuna yönelik bir başka analitik çalışma içine girmek gerekiyor. Bu, yıllar sürececek bir çalışma demek. Öte yandan bu önemli bir soru ve ciddi bir ihtiyaca işaret ediyor. Dolayısıyla, 3. İstanbul Tasarım Bienali’ni böyle bir çalışmanın başlangıcı için vesile bilmeyi; bienal açıldığı zaman da bitmiş bir işi sergilemeyi değil, devam edecek sürecin bir aşamasını gerçekleştirmiş olmayı hedefledik. 3. İstanbul Tasarım Bienali yönetimi de bienal iki senede bir gerçekleşen bir etkinlik olarak görmediğinden, iki yıl aralarını da kullanmayı gerektiren ve Tasarım Bienali’nin varlığının özüne hitap eden bu çalışmayı tüm olanaksızlıklara rağmen benimsedi ve destekledi.

Başlangıçta, çok küçük bir ekip olarak -Selva Gürdoğan (Studio-X İstanbul, yönetici) ve Ege Sevinçli (Studio-X İstanbul, program koordinatörü) ve kısa bir süre sonra aramıza katılan proje asistanımız Barış Gün ile birlikte bir tasarım kronolojisi oluşturmaya başlamak için sahip olmamız gereken temel araçların neler olduğunu anlamaya çalıştık. Öncelikle anahtar yayınları, kişileri ve kurumları belirlemek üzere çalışmaya başladık. Küçük bir danışma kurulu oluşturduk. Danışma ve iletişim ağı gün geçtikçe genişledi. Ve yavaş yavaş, kronolojiyi hangi konu başlıkları üzerinde çalışabileceğimizi belirlemeye başladık. “Endüstriyel tasarım” gibi çok genel başlıklar altında çalışmayı tercih etmiyorduk. Hayatımıza değen, gündelik yaşantımızın içindeki alt bileşenleri araştırma alanlarımız olarak belirlemekle

ilgilendik. İlk iş tabii, “ıvır zıvır tarihçisi” Gökhan Akçura’yı aramak ve onu da bu çetrefilli yolda birlikte yürümek üzere davet etmek oldu. Başlangıçta, 20 küsur başlığı içeren geniş bir liste yaptık. Gökhan Akçura ön hazırlık olarak o konular üzerinde metinler derlemeye başladı. Sonra o metinler kocaman bir dosya oldu. Ardından, bu külliyatı ilgilendiğimiz gruplara ayırmaya ve en nihayetinde çalışmayı bugünkü durumuna taşıyabileceğimiz alt metinlere dönüştürmeye başladığımızda

artık bu konularda daha derinlemesine çalışabilecek, alanlarının uzmanları kişilerle işbirliğine girme vaktimiz de gelmişti. Olanaklar kelimesinin tam manasıyla “sıfır” mertebesindeydi, emeğini cömertçe ortaya koyacak bir gönüllü çalışma ekibi kuruldu. Kendimize Merak Kabinesi’ adını verdik. Bu noktada belirtmem gereken bir diğer önemli destek Endüstriyel Tasarımcılar Meslek Kuruluşu’ndan (ETMK) geldi. ETMK’nın, Endüstriyel Tasarım Sanal Müzesi’nin veritabanını bizimle cömertçe paylaşması,

çalışmalarımıza önemli bir zemin oluşturdu ve ivme kazandırdı.

3. İstanbul Tasarım Bienali'nin 2 saniyeden başlayan, 200.000 yıla kadar giden eşikleri var. Bizim ise üzerinde çalışmayı tercih ettiğimiz dönem son 200 yıla daha yakındı. Tarih aralığına karar vermek ve metin yazımını belirleyecek kriterler koymak önemliydi. Ele almayı tercih ettiğimiz kriterlerin başında maddenin öznesinin ve/veya nesnesinin bir eşik oluşturma özelliğinin olması geliyordu. Yani örneğin bir tasarım veya bir olgu o alanda ilk defa yapıldıysa, bir yenilik getirdiyse, başka konuları etkilediyse, bir toplumsal dönüşüme neden olduysa veya bir toplumsal dönüşümden kaynaklandıysa gibi kriterler belirleyiciydi. Bunun yanısıra eğitim ile ilişkiler, kurumsallaşma çalışmaları, örgütlenmeler, yayınlar, yasal düzenlemeler, ekonomik ve politik gelişmeler kronoloji çalışmasının ayrılmaz parçalarıydı. Örneğin peyzaj mimarlığının eğitimdeki yeri, meslek odasının ne zaman kurulduğu, yayın yapıp yapmadığı vb. konular ilgi alanımız içinde oldu. Bir başka deyişle bu çalışma, tasarımın nesnellığı kadar onun toplumsal, ekonomik ve politik yönleriyle birlikte ele alındı.

Üzerinde çalıştığımız konuların bir kısmı henüz “konuya giriş” niteliği taşıyor. Örneğin, daha evvel tasarım açısından ele hemen hemen hiç alınmamış, “sağlık” gibi azman alanlar üzerine eğilme cesareti gösterdik. Tıp tarihine ilişkin pek çok yayın var elbette. Ama tasarım açısından ele alınmış kayıt neredeyse yok gibi. En fazla mimarisi üzerine çalışmalar yapılmış. O bakımdan sağlık kronolojisi şu aşamada konuya bir giriş gibi. Tasarım açısından bulguları ortaya koymadan evvel kronolojinin muhtemel yapısına dair metodolojik bir önerme içeriyor şu aşamada. Bu, hemen her bölüm yazarının paylaştığı bir kaygı idi ve her bölüm önce kendi metodolojisini oluşturdu diyebiliriz. Örneğin peyzaj ve aydınlatma bölümleri de kendilerine has kılavuzlar belirlediler.

Bu, uzun soluklu olması gereken bir projeye dair bir başlangıç; idealde, devam etmesi gereken bir süreç var önümüzde. Kronoloji metinleri bienal süresince Studio-X İstanbul'da duruyor olacak ama ana amaç onları “sergilemek” değil. Bu sürecin önemli parçalarından biri bienal süresince her cumartesi günü düzenlediğimiz toplantılar². Bu toplantılarda, kronoloji çalışmasında ve/veya sergide ele aldığımız konular tartışmaya açılıyor. Studio-X İstanbul'da sergilenen “üniteler” kronoloji

çalışmalarının birer temsili olmaktan ziyade, kronoloji ile cumartesi toplantıları arasında köprü kuruyor; cumartesi toplantılarının içeriğine işaret ediyor veya o toplantı konularının tetikleyicisi rolünü üstleniyor. Kronoloji başlıklarımızı yansıtan (ambalaj, aydınlatma, grafik, iletişim ve reklam, konut, mobilya, müzik, oyuncak, peyzaj, sağlık, sanayi yapıları, seramik, sivil örgütlenmeler) bu üniteler büyük bir masa oluşturuyor. Biz bu ünitelere “merak kabinesi” teriminden ilhamla “merak masaları” diyoruz. Masanın eteklerinde bir de raf var, burada kronoloji çalışmaları ve konularla ilgili bir yayın seçkisi duruyor. Niyetimiz mekanı bir merak uyandırma ve çalışma, araştırma ortamına dönüştürmek.

Bu çalışmayı yürütürken bir kere daha hepimiz farkettik ki, ne yazık ki kurumlar kendi tarihlerini yazmak konusunda cömert değiller. Özellikle sektöre önemli hizmetler vermiş firmaların kendi tarihlerini yazması araştırmacılar için hayati bir önem ve aciliyet arz ediyor. Bizim bir deli cesaretiyle başlamış olduğumuz bu çalışmanın layıkıyla geliştirilebilmesi için araştırmacıların + uzman koleksiyonerlerin + arşiv ve müzelerin + tasarım nesnesi üreten kurumların mutlaka el ele, iletişim

1 “Türkiye Tasarım Kronolojisi | Deneme” sergisi, Studio-X İstanbul (Fotoğraf: Sahir Uğur Eren).
2 Merak Kabinesi ekibi (Fotoğraf: İKSV Arşivi).
3,4 Merak masaları (Fotoğraf: Sahir Uğur Eren).

inde çalışıyor olması gerekiyor. Bu kapsamda bir işbirliği olmadan ayağı yere basan bir kronoloji yazmak mümkün değil. Ayrıca tarih yazımının dinamik olması gereken bir yapısı var. Unutmayalım ki her yeni bilgi ve bulgu kırıntısı bir öncekini geçersiz kılabilir. Buna fiilen nasıl hazırlıklı olunabilir bilmiyorum ama manen bu kabul ile başlamak önemli. Bir başka mesele de tasarımı bugünün tanımları üzerinden sınıflandıran, bugünün tanımlarına girmeyenleri yok sayan mevcut literatür, yani anakronizm ile mücadele gereği. İşte, biraz da onun için “işte budur” diyerek ortaya bir zaman çizelgesi koymak için henüz erken. Önce bu çok kapsamlı ve katmanlı çalışmanın yürütülmesi, sonra da bulguların birbiriyle nasıl konuştuğunun analiz edilmesi gerekiyor. Ancak ondan sonra bir zaman çizelgesi yapmayı deneyebiliriz.

Projenin bir diğer bileşeni olan “Gündeliğin Belleği” ise mekan ve nesnelerle ilişkimizin izlerini kişisel arşivlerimiz aracılığıyla sürebilme niyetiyle başladı. Bu çalışma için geçmiş çalışmaları

5

6

“Made in Contact / Temasta Üretilmiş” isimli bir Facebook sayfası var. Bu sayfada yer alan fotoğraflar gündelik yaşamda mekanlarla kurulan ilişkileri okumak için olağanüstü zengin bilgiler içeriyor. Özcan önce kendi birikimini bu çerçevede gözden geçirerek proje için cömertçe ortaya koydu. Sonrasında, Merak Kabinesi’ni oluşturan 40 küsur kişi kendi aile albümlerine bakmaya; aileleriyle buluşup o fotoğraflar üzerinden konuşmaya, notlar almaya başladılar. Seçtikleri bazı kareleri de “Gündeliğin Belleği” isimli açık arşiv denemesinde paylaşma cesareti gösterdiler. Bu çalışmaya katkıda bulunan herkes aile buluşmalarında bir yandan çok duygusal anlar yaşadı, bir yandan da çok olağan yollarla sahip oldukları bu albümlerin değerinin farklı açılardan farkına varmaya başladı. “Gündeliğin Belleği”ni kronoloji dosyasında yapmaya çalıştığımız tespitleri başka açılardan besleyen bir bölüm olarak görebiliriz aynı zamanda. Bu çalışmayı da sürdürmek istiyoruz. Şu aşamada sergi için hazırlanan videoyu Vimeo’da da izleyebilir³, yeni yeni gelişmeye başlayan Flickr sayfasını⁴ ara sıra yoklayabilirsiniz. Bu çalışma açık çağrılarla genişleyecek bir açık arşiv niteliği taşıyor. Amaç, tasarım

5-7 Gündeliğin Belleği (Kaynak: Metehan Özcan Arşivi).
8 Studio-X İstanbul’un tasarım yayınlarını da içeren X-Reads koleksiyonu (Fotoğraf: Sahir Uğur Eren).

ve ilgisi nedeniyle Metehan Özcan’ı davet ettik. Özcan’ın gerek kendi çektiği, gerekse topladığı fotoğraflar üzerinden gündelik yaşamdaki Modern Türkiye’yi izlemek mümkün. Ayrıca Özcan’ın bir süredir

